

Nýhugsan innan alingina:

Stórir og smáir aliringar saman geva besta úrslit

— men hetta er ein peningakrevjandi loysn, og tí mugu politikararnir, grunnar og. a. gera sær greitt, hvat teir vilja við alingini sigur skrivir í Nevndini viðvíkjandi Fiskaaling.

Tað er enn alt ov tíðliga at siga nakað við vissu um, hvussu tann nýggi og stóri japanski aliringurin fer at rigga í Føroyum. Vit hava frætt, at ein tilkúr ringur er bilagdur, og at tað ganga fleiri mánaðir, áðrenn hann kann vera í Føroyum. Tað er tó enn óvist, um hesin fyrsti aliringurin av Bridgestone-slagnum skal nýtast til aling beinanvegin, ella um hann í fyrsta umfari verður brúktur til royndir.

Kombinerað alistøð

Men á skrivstovuni hjá Nevndini viðvíkjandi Fiskaaling hava teir saman við kønum fólki gjørt ymsar útrokningar og metingar um eina framtíðar alistøð í Føroyum, ið fevnir um fimm av okkara vanligu aliringum og harumframt tveir av teimum stóru japansku.

Vit hava spurt Jørgen Gunnarson, ið er skrivari hjá Nevndini viðvíkjandi

Fiskaaling, hvussuleiðis tað ber til, at hetta uppskot kom fram, og hvat tað inniheldur.

Hann sigur, at tað er helst einki loyndarmál, at ein alistøð við fáum eindum heldur enn nógvum, kann verða munandi betri at arbeiða við. — Sjálvandi kunnu tað vera ymsar metingar um hetta, men sjálvur haldi eg, at útrokningar okkara við tilsamans sjei eindum i staðin fyri teimum vanligu 30, er nakað, sum vit eiga at hugsa meira um í framtíðini.

Fyrimunir og vansar

Í dag eru aliloyvi avmarkað til í mesta lagi at fevan um 30 av teimum vanligu aliringunum ella til ialt 15.000 kbm. Hetta svarar til eina framleiðslu uppá eini 200 tons.

Skulu vit so halda okkum innan fyri hetta mark-

ið, og brúka teir stóru japansku aliringarnar eisini, vísa útrokningar, at ein kombinatión av fimm smærri ringum og tveimum stórrum, er ein sera góð loysn. Henda loysn hevur tó bæði sínar fyrimunir og vansar.

Í dag er tað soleiðis, at tað ganga fleiri ár, áðrenn ein alari fær bygt út eina alistøð til 30 ringar. Hann skal tí eisini gera iløgur yvir longri tíð.

Men við at fara inn á at brúka stórar og smáar ringar saman, so er neyðugt at gera stórar iløgur uppá rættliga stutta tíð. Hetta merkir tí, at figgjarliga byrðan verður tyngri. Men harafturimóti verður framleiðslan framskundað og alarin røkkur tey 200 tonsini eftir munandi styttri tíð. Hetta merkir skjótari og stórru umsetning og vinning.

Jørgen Gunnarson sigur, at umrødda kombinatiónin krevur, at ein alari skal gera iløgur í alla útgerðina eftir bert tveimum árum. Tí verður neyðugt við stórum byrjunarkapitali og eginpeningi.

Betri økonomiir

Fyrimunirnir eru so korti teir, at støðin longu triðja árið kemur uppá fulla framleiðslu og harvið fullan umsetning. Eftir uppskotinum verður gjørt ein iløga uppá umleið 3 mill. kr. í bát, fimm smærri ringar og tveir stórir ringar umframt eykanótir o. s. fr.

Jørgen Gunnarson sigur, at skal ein alari so út við 2,2 mill. kr. til eina slíka alistøð, so fer hann kortini longu annað árið at hava ein umsetning uppá einar 14 mill. kr. og eitt nettovirskot uppá 3 mill. kr. So ein slík uppseting av avgjört verd at taka til eftirtektar og umrøða heldur Jørgen Gunnarson. Men sjálvandi við teimum fyrvarnum, ið altíð vilja vera til staðar, leggur hann afturat.

Skrivarin í Nevndini viðvíkjandi Fiskaaling, Jørgen Gunnarson her staddur á tí japansku aliringinum í Írlandi. Við lið hansara Frøði Durhuus, fiskaalari úr Hósvík

Nýhugsan

Vit spurdu eisini Jørgen Gunnarson, hvør fer at hava ráð at byrja aling, um iløgurarnar verða so stórar eftir so stuttari tíð. Tí tað sigur hann, at her má okkurt gerast, ið kann vera við at menna alingina, soleiðis at hon gevur sum best figgjarligt úrslit í longdini.

— Men slík ætlan krevur nýhugsan og tí vóni eg, at bæði Menningargrunnurin, Ídnaðargrunnurin, Tryggingarsambandið, Havbúnaðarfelagið og onnur, sum hav tilknýti til alingina fara at taka spurningin til umrøðu.

Verður hetta so enn ein gongd leið innan fiskaalingina, so skal eisini Nevndin viðvíkjandi Fiskaaling til at broyta sínar reglur fyri loyvin, sum verða givin. Í slíkum fari sum hesum við alistøðum við smærri og stórrum ringum skal loyvi so broyttast til, at støðin kann byggjast fult út eftir munandi styttri tíð enn í dag.

Hvussuleiðis og hvussu nógv!

— Men alt hetta krevur so eisini, at okkara politikarar prioritera og spyrja seg sjálvar, um hetta er tað teir vilja ella ikki. Tí givið er, at allir hesir pengarnir, sum skulu til, mugu koma onkustaðni frá. Her er tað so spurningurin, á hvønn hátt vit útbyggja alingina, og hvussu nógv hon skal útbyggjast.

Annars hevur Nevndin viðvíkjandi Fiskaaling longu fingið eina umsókn at seta út ein av teimum japansku aliringunum.

Fjølbroytt ferðalag

At enda spurdu vit Jørgen Gunnarson, sum var við til at fyriskipa ferðina til Írlands, hvussu tað bar til, at so fáir fiskaalarar vóru við, og hvi einki umboð var fyri t.d. nevndina í Havbúnaðarfelagnum. Tí tað sigur hann, at tað altíð er torført at ganga øllum ynskjum á móti.

Undirtektan til hesa ferð var so mikið stór, at tað var ógjørligt at fáa allar við. Hoynt hevur verið at fáa eina so fjøltáttaða

samanseting av ferðalagnum sum gjørligt. t. v. s. fólk í ymsum arbeiði, ið onkursvegna hava tilknýti til fiskaaling. — Har vóru nakrir alarar við, men sjálvandi kundu teir verið fleiri. Er onkur vónsvikin ikki at hava fingið møguleikan at koma til Írlands, so er tað spell, men vónandi verður høvi hjá teimum, sum vóru við, at geva øllum øðrum áhugaðum upplýsingar um ferðina, sigur Jørgen Gunnarson og vónar hann, at hesin túrin fer at gagna fiskaalingini sum heild, og at alarar og onnur fara at viðgera eisini henda spurningin um japansku aliringarnar sakliga og við stórum álvarssemi.

Norðmenn vóru eisini í Írlandi

Ikki einans føroyingar vísa tí nýggja japansku aliringinum ans. Tá føroyingar komu til Írlands vóru har longu tveir norðmenn — í júst somu ørindum: at siggja aliringin og vóru teir á staðnum saman við føroyska ferðalagnum og fleiri irum.

Norðmennirnir vóru úr Tromsøe og Hammerfest. Annar teirra arbeiðir á eini alistøð í Norðurnoregi og hin hjá FTFI, ið er deildarfiskiranssónarstova í Tromsøe.

Endamálið við vitjan teirra var fyrst og fremst at kanna, um hetta slagði av aliringum kann loysa teir stóru trupulleikar, norðmenn hava fingið í Norðurnoregi viðvíkjandi fiskaalingini. Ringarnir halda ikki til veðurlagið og ikki minst tann nógva isin.

Norðmenn leggja stóran dent á at menna okini norðanfyr við at leggja alistøðir við strondina, og nú vóna teir at kunna loysa trupulleikarnar har við at brúka ketta nýggja slagði av aliringum.

Norðmennirnir fóru heimaftur sama dag sum føroyingararnir.

jan

MEN hvat siga Tryggingin, Menningargrunnurin, Ídnaðargrunnurin, Havbúnaðarfelagið og politikararnir til at broyta verandi mynstur í alingini við at fara yvir til at brúka stórar ringar eisini!!!